

[Albrechtsen]

re, at Danmark, danske myndigheder og danske borgere, aldrig under nogen omstændigheder kommer til at medvirke til anvendelsen af atomvåben.

Vi må konstatere, at på den ene side af dette dybe skel – som jeg altså mener er af dybt principiel og moralsk art – står SF og VS og, måtte jeg forstå, også hr. Stinus. Jeg havde svært ved at forstå, på hvilken side af det skel hr. Hjortnæs stod, men det kan han muligvis redegøre for, selv om jeg indrømmer, at det er et alvorligt samvittigheds spørgsmål at stille et andet menneske. Jeg synes egentlig, vi fortjener at få svar på det spørgsmål: på hvilken side af dette skel står hr. Hjortnæs og Socialdemokratiet?

Der er nogle særlige problemer med den danske forsvarsordning, som gør, at atomvåben i en krigssituation lige netop vil blive brugt på og fra dansk område, f.eks. i forbindelse med forstærkningsaftalerne. Derfor er det i en forsvarsforligsforhandlingsperiode et meget konkret problem, vi her rejser, for den danske forsvarsordning bygger på det synspunkt, at der skal indføres atomvåben og som en konsekvens deraf også bruges atomvåben på og fra dansk område og under overordnet kommando af en dansk officer, nemlig chefen for enhedskommandoen, placeret i bunkeren i Ravstrup.

Derfor er det ikke bare et akademisk spørgsmål eller et studiekredsansliggende – for nu at bruge et udtryk, hr. Hjortnæs tidligere har anvendt – men noget, der rent praktisk har konsekvenser for indretningen af en kommende forsvarsordning her i Danmark. Der må man allerførst gøre sig klart, på hvilken side af det dybe moralske og principielle skel – som jeg sagde for et øjeblik siden – man står. Jeg afventer, at hr. Hjortnæs kommer herop og – håber jeg da – bekræfter, at han står på vores side i bedømmelsen af det moralske spørgsmål, også med de praktiske konsekvenser, det vil få.

Thoft (SF):

Jeg vil gerne takke for bemærkningerne. Især skal jeg takke VS' ordfører og den radikale ordfører. Den socialdemokratiske ordfører vender jeg tilbage til i min gennemgang.

Først en kommentar til justitsministerens bemærkninger til forslaget. Vi har med vilje fremsat forslaget ikke som et lovforslag, men

som et beslutningsforslag for at undgå, at hr. Ninn-Hansen skulle snuble i et komma, som han derefter blæser op til en størrelse som Rundetårn. Det lykkedes altså ikke, men vi fik dog fastslået, at atomvåben brugt som krigsvåben ikke er folkedrab og ikke er strafbart, og det er altså den siddende regerings holdning.

Jeg vil gerne fastslå – sådan som jeg bemærkede at den socialdemokratiske ordfører fastslog det – at atomvåben og brugen af kernevåben er en forbrydelse mod menneskeheden, og forbrydelser mod menneskeheden er strafbare. Jeg har nævnt en række konventioner, hvorefter de er strafbare, og jeg kunne også nævne FNs resolution af 24. november 1961 om forbud imod brug af kernevåben, hvori det fastslås:

»At brugen af kernevåben står i direkte modstrid med FNs ånd, bogstav og formål og derfor er et direkte brud på FN-pagten, at brugen af kernevåben endda ville gå uden for krigens ramme og medføre lidelse og ødelæggelse for menneskeheden og civilisationen og derfor er i modstrid med folkeretten og menneskehedens love, at brugen af kernevåben er en krig, som ikke bare er rettet mod en fjende eller mod fjender, men også er rettet mod menneskeheden i almindelighed, for de af verdens folk, som ikke er indblandet i en sådan krig, vil blive udsat for alle de onder, som brugen af sådanne våben fører med sig, at enhver stat, der bruger kernevåben, skal anses for at bryde FN-pagten, at handle imod menneskehedens love og at begå en forbrydelse mod menneskeheden og civilisationen.«

I den internationale folkeret gælder som udgangspunkt to grundlæggende principper for anvendelse af alle våbentyper, herunder også masseødelæggelsesvåben. Det gælder nemlig for det første, at de skal kunne anvendes sådan, at de kan skelne mellem civile mål og militære mål, idet alene militære mål må rammes, og for det andet, at anvendelsen hverken i omfang eller intensitet må overstige det militært nødvendige, hvilket betyder, at der ikke må anrettes unødigt skade eller påføres civilbefolkningen unødigt lidelse.

Jeg mener derfor at kunne fastslå, at brugen af atomvåben er en forbrydelse mod menneskeheden og som sådan strafbar. Så kan vi selvfølgelig skændes om kommaer og om, hvilken paragraf det skal anbringes i i